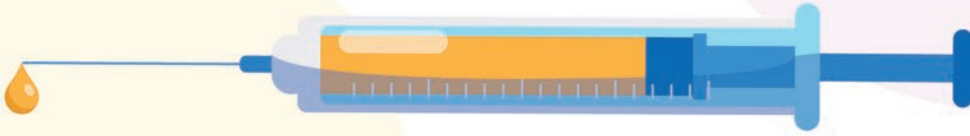

วัคซีนไขหวัดใหญ่ (Influenza vaccine)

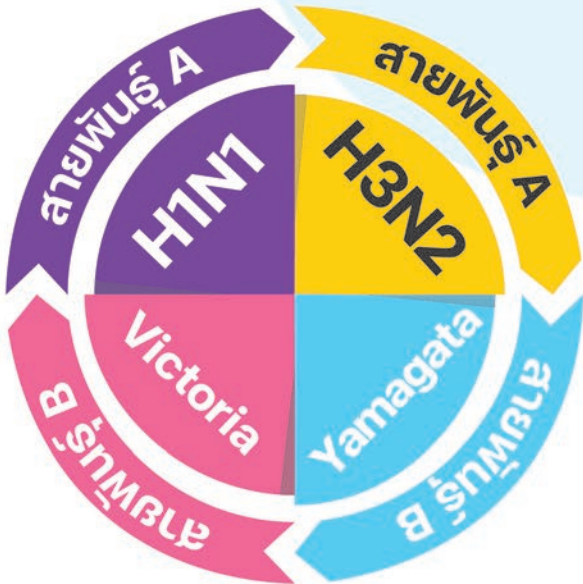
โรคไขหวัดใหญ่ เป็นโรคติดเชื้อในระบบทางเดินหายใจ โดยมีสาเหตุมาจากการติดเชื้อไวรัสอินฟลูเอนซา ซึ่งมี 3 สายพันธุ์ ได้แก่ A, B และ C ส่วนใหญ่มักพบการติดเชื้อสายพันธุ์ A และ B ทำให้เกิดโรคติดเชื้อทางระบบทางเดินหายใจเฉียบพลัน โดยอาการทั่วไปที่พบได้เมื่อผู้ป่วยเกิดการติดเชื้อไขหวัดใหญ่ เช่น ไข้สูง ปวดเมื่อยตัว คัดจมูก เจ็บคอ ไอ ซึ่งในระยะแรก ผู้ป่วยมักมีอาการไม่รุนแรง อย่างไรก็ตามมีผู้ป่วยจำนวนหนึ่งเกิดอาการรุนแรงจนเสียชีวิต โดยเฉพาะผู้ป่วยที่มีโรคประจำตัว ผู้สูงอายุ และหญิงตั้งครรภ์

ดังนั้น การป้องกันโรคไขหวัดใหญ่ที่ดีที่สุดคือ การฉีดวัคซีนเพิ่มภูมิคุ้มกันเชื้อไวรัสไขหวัดใหญ่ให้แก่ร่างกาย ปัจจุบันวัคซีนไขหวัดใหญ่ที่ใช้ในประเทศไทยเป็นชนิด 4 สายพันธุ์ (Quadrivalent Influenza Vaccine) ตามที่องค์การอนามัยโลกแนะนำ เพื่อป้องกันโรคไขหวัดใหญ่อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งครอบคลุมไวรัส 4 สายพันธุ์ ได้แก่

1. ไวรัสไขหวัดใหญ่สายพันธุ์ A/H1N1
2. ไวรัสไขหวัดใหญ่สายพันธุ์ A/H3N2
3. ไวรัสไขหวัดใหญ่สายพันธุ์ B ตระกูล Victoria
4. ไวรัสไขหวัดใหญ่สายพันธุ์ B ตระกูล Yamagata

นอกจากนี้ ในปัจจุบันมี Quadrivalent Influenza Vaccine ชนิด high dose (Efluelda®) ซึ่งเป็นวัคซีนที่พัฒนาขึ้นสำหรับผู้ที่มียามากกว่า 65 ปีขึ้นไป โดยวัคซีนนี้มีปริมาณแอนติเจนมากกว่าวัคซีนไขหวัดใหญ่ทั่วไปถึง 4 เท่า จึงมีประสิทธิภาพในการป้องกันไขหวัดใหญ่เพิ่มขึ้นจากขนาดปกติ 24.2% และลดการเข้าโรงพยาบาลจากปอดอักเสบได้เพิ่มขึ้น 27.3% ดังนั้น การฉีดวัคซีนป้องกันไขหวัดใหญ่ Efluelda® จึงเป็นทางเลือกที่ช่วยลดความเสี่ยงการติดเชื้อไขหวัดใหญ่ในผู้สูงอายุได้

กลุ่มที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อไข้หวัดใหญ่ และควรได้รับการป้องกันด้วยวัคซีน

- เด็กที่อายุต่ำกว่า 5 ปี
- หญิงตั้งครรภ์ และผู้หญิงที่อยู่ในระยะ 2 สัปดาห์หลังคลอด
- ผู้สูงอายุที่มีอายุมากกว่า 65 ปีขึ้นไป
- ผู้ป่วยโรคเรื้อรัง เช่น เบาหวาน หัวใจ ความผิดปกติของตับไต

ใครที่สามารถฉีดวัคซีนไข้หวัดใหญ่ได้และควรฉีดเวลาใด

• สามารถเริ่มฉีดได้ตั้งแต่อายุ 6 เดือนขึ้นไป โดยฉีดปีละ 1 ครั้ง ซึ่งสามารถฉีดได้ตลอดปี แต่แนะนำในช่วงเริ่มเข้าสู่ฤดูฝน (มีนาคม-พฤษภาคม) หรือเริ่มเข้าสู่ฤดูหนาว (ตุลาคม-พฤศจิกายน)

- ส่วนเด็กที่มีอายุมากกว่า 9 ปี ซึ่งได้รับวัคซีนเป็นครั้งแรกให้ฉีดทั้งหมด 2 เข็ม ห่างกัน 1 เดือน หลังจากนั้นให้ฉีดซ้ำทุกปี ปีละ 1 เข็ม
- วัคซีนมีความปลอดภัยในหญิงตั้งครรภ์และให้นมบุตร

ทำไมต้องฉีดวัคซีนป้องกันไข้หวัดใหญ่ทุกปี ?

แนะนำให้ฉีดวัคซีนป้องกันไข้หวัดใหญ่ก่อนฤดูที่มีการระบาด และฉีดต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี เนื่องจากเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่มีการเปลี่ยนแปลงสายพันธุ์ทุกปี และระบบภูมิคุ้มกันของร่างกายที่มีต่อเชื้อไข้หวัดใหญ่ลดต่ำลงได้ในระยะเวลาไม่นาน ดังนั้นการฉีดวัคซีนทุกปีจึงเป็นการกระตุ้นให้ระบบภูมิคุ้มกันอยู่ในระดับสูง ซึ่งภูมิคุ้มกันจะเกิดขึ้นหลังจากฉีด 7 – 14 วัน ทำให้ร่างกายมีภูมิคุ้มกันต่อเชื้อไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ในแต่ละปี

อาการข้างเคียงหลังฉีดวัคซีนไข้หวัดใหญ่

ได้แก่ อาการปวดบวมแดงบริเวณที่ฉีด ไข้ ปวดเมื่อยตามตัว ซึ่งอาการเหล่านี้สามารถหายเองได้ภายใน 3 วัน

ข้อห้ามใช้ในการฉีดวัคซีน

- เคยแพ้วัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่รุนแรงหรือแพ้สารประกอบอื่น ๆ ในวัคซีนอย่างรุนแรง
- กำลังมีไข้หรือเจ็บป่วยเฉียบพลัน หรือเพิ่งหายจากการเจ็บป่วยเฉียบพลันมาไม่เกิน 7 วัน
- ยังมีโรคประจำตัวเรื้อรังที่มีอาการกำเริบ เช่น เจ็บแน่นหน้าอก ใจสั่น หอบเหนื่อย หรือยังคุมอาการของโรคไม่ได้
- เด็กอายุน้อยกว่า 6 เดือน

